

**„jest“ na někom, aby
Ladislav Hejdánek**

This is a part of the original document:

[2011](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2011](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 6. 6. 2011
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 6. 6. 2011

„jest“ na někom, aby

Nejen v češtině, ale i v jiných (evropských) jazycích, a také v latině, ba už ve staré řečtině, je často sloveso „býti“ svým významem spjato se závazkem či povinností. Je to např. zřejmé z Aristotelovy věty, že *jest* na filosofovi, aby „teoretizoval“, tj. filosofoval, zkoumavě uvažoval atd. pokud možné o všem (met IV, 2, 1004b – *Kai esti toy filosofoy peri pantón dynasthai theorein*). To je ovšem dost přesvědčivým dokladem toho, že se jazyk někdy vzpírá, když tak zvaná jsoucnost má být neutralizována a redukována na pouhou fakticitu, na pouhý výskyt. Takové „*jest*“ potom může (a dokonce musí) být chápáno a překládáno jako „je třeba“, „je zapotřebí“, „je nutno“, je tu úkol, závazek, povinnost atd.

(Písek, 110606-3.)